

→ Hjælp til selvhjælp på www.energiguident.dk

På energiguident.dk kan du finde flere gode råd om besparelser inden for el, vand, varme og gas. Rådene er tilpasset, så de er enkle og lette at igangsætte. På energiguident.dk kan du også oprette din egen private side, hvor du løbende kan

registrere dit energiforbrug og sammenligne dette med relevante nøgletal. På denne måde kan du tjekke, om du bruger mere eller mindre energi i forhold til gennemsnittet.

→ Og hjælp fra din energirådgiver hos dit lokale elselskab

Har du brug for personlig rådgivning, kan du kontakte en energirådgiver. Elselskaberne råder over ca. 200 energirådgivere, der alle står klar til at bistå

med gode råd og konkret vejledning. Kontakt dit lokale energiselskab, eller find det på www.energiguident.dk.

→ Læs mere på

www.energiguident.dk
 – eller kontakt
 din lokale energirådgiver

Energiråd til biblioteker

Læs, hvordan du tjener penge ved at spare på energien

→ Information til biblioteker

→ Energibesparelser betyder bedre indeklima

Bibliotekers energiforbrug afhænger af, hvor meget tid de benyttes og af bygningernes alder og opbygning. Der er dog en række generelle områder, hvor du skal være opmærksom på energiforbruget. Det drejer sig om lys, ventilation, pc- og kontorudstyr samt varme.

Energibesparelser handler også om bedre indeklima. Energirigtig belysning vil fx betyde mindre generende flimmer og blanding, mens energirigtig håndte-

ring af pc- og kontorudstyr vil give mindre støj og overskudsvarme.

Vær især opmærksom på følgende:

- Sørg for, at ventilationsanlægget er slukket uden for åbningstiden.
- Anvend energibesparende lyskilder.
- Skru ned for radiatorerne, når der luftes ud.
- Undgå at overkøle serverrum.
- Sluk på stikkontakten for apparater på standby.

→ Få overblik over forbruget

Ved jævnlig aflæsning af bibliotekets energimålere kan du få overblik over, hvor stort forbruget er – og om det udvikler sig i den rigtige retning. På siden overfor har vi samlet en række spareråd.

Følger du dem, vil du ikke alene spare på energien, du vil også opnå et bedre indeklima. Og det er vigtigt for trivslen hos både personale og besøgende.

Generelt om energibesparelser

For at opnå energibesparelser er det en god ide at arbejde målrettet og systematisk med energiforbruget: Du bør finde ud af, hvad du bruger energien på i dag, og herefter lave en plan for, hvad du vil gøre for at spare. På denne måde bliver det usynlige energiforbrug også synligt. Du kan lade dig inspirere af følgende faser:

Kortlægning og registrering

Hvad bruges der energi på, og hvor meget bruges der?

Identifikation af forbedringsmuligheder

Hvad kan du og dine kollegaer gøre for at nedsætte energiforbruget?

Handlingsplan

Hvad er dit mål for energiforbruget, og hvad har du valgt at gøre?

Evaluering

Efter et stykke tid – typisk 3-6 måneder – følger du op på din plan. Gik det, som det skulle? Hvad har du sparet?

→ Spareråd til biblioteker

Sluk for ventilationsanlæggene, når der ikke er behov for dem

Ventilationsanlæggene bør kun benyttes i åbningstiden. Start dog eventuelt anlæggene, 1 time før biblioteket åbner, så luften er frisk, når personalet møder.

Kontrollér styringen på ventilationsanlægget

Er der understyring på ventilationsanlægget, så sørg for jævnligt at kontrollere,

- at indstillingen af uret, der styrer start/stop af ventilationsanlægget, er korrekt.
- at uret passer, og knappen står på automatik.
- at luften, der blæses ind i lokalet, ikke er varmere end rumtemperaturen (21° C).

Undgå at overkøle serverrum

Temperaturen i serverrum skal ikke være under 10° C. Almindelig ventilation er oftest nok. Brug overskudsvarmen til at opvarme kontoret. Har specialmaskiner behov for køling, så køl disse og intet andet.

Anvend energibesparende lyskilder

Benyt fortrinsvis lysstofrør, kompaktør og lavenergipærer, der alle har en høj energieffektivitet. Vælg lamper, der har kompaktør eller lavenergipærer til arbejdsbelysning. Vær opmærksom på, at lavvoltage og lavenergi ikke er det samme.

Opdel lys i grundbelysning og arbejdsbelysning

Grundbelysningen bør være 200 lux, mens arbejdsbelysningen ved den enkelte arbejdsplads bør være 500 lux.

Benyt energieffektive armaturer med lysstofrør

Lysrørsarmaturer har en forkobling, der er monteret i armaturet. Anvend elektroniske forkoblinger (HF-forkoblinger) – så kan du spare 17-20% af elforbruget, og lysstofrørens levetid forlænges.

Sluk pc'er og kontorudstyr, når de ikke benyttes

Sluk på stikkontakten for alle pc'er, printere og kopimaskiner, når de ikke benyttes. Herved undgår man standbyforbrug. Monter evt. et tænd og sluk-ur på kopimaskiner og printere, så de slukkes automatisk.

Skru ned for radiatorerne, når der luftes ud

Luft kraftigt ud i korte perioder, frem for at lade vinduer og døre stå halvt åbne hele dagen. Skru ned på termostaten, når der luftes ud, så undgår du, at radiatoren går op på fuld styrke. Sørg for, at alle radiatorer i samme lokale er indstillet på samme niveau.

Hold øje med rumtemperaturen

Temperaturen i fyringssæsonen bør være maks. 21° C. Hvis rumtemperaturen sænkes med 1 grad, spares 8-10% af energiforbruget.